03/04/2023

Ο Γέροντας Εφραίμ για την αρετή της μετανοίας και την Αγία Μαρία την Αιγυπτία (ΒΙΝΤΕΟ)

/ Αγιορείτικα

Στην αρετή της μετανοίας αναφέρθηκε ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου Γέροντας Εφραίμ κατά τη διάρκεια της Διαδικτυακής Σύναξης με τους συνεργάτες περιεχομένου του Ancient Faith Ministries που διοργανώθηκε από το διαδικτυακό περιοδικό «ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ» το Σάββατο 1η Απριλίου 2023.

Με αφορμή τον βίο της **Αγίας Μαρίας της Αιγυπτίας**, ο **Γέροντας Εφραίμ** επισήμανε ότι η μετάνοια *«είναι μια διαρκής διάθεση του νοός και της καρδίας του ανθρώπου να καταδικάζει τον εαυτό του κι αυτή η καταδίκη του εαυτού μας, η συνεχής καταδίκη του εαυτού μας, είναι μια προσπάθεια που ελκύει την Χάρη του Αγίου Πνεύματος και αισθανόμεθα μια μεγάλη ελπίδα και παρηγοριά»*.

Παρακολουθήστε σε επανάληψη τη Σύναξη:

«Γι' αυτό κι οι Άγιοι Πατέρες το πένθος που χρησιμοποιεί κανείς για τον Θεό, κι αυτό το δάκρυ ακόμα, είναι μέσα τα οποία δίνουν την παράκληση, την παρηγοριά και πραγματικά ο άνθρωπος αισθάνεται μια μεγάλη ανάψυξη, μια μεγάλη ελάφρυνση, μια μεγάλη απελευθέρωση, διότι δέχεται την Χάρη, την Άκτιστο Θεία Ενέργεια που έρχεται και γεμίζει την καρδιά του. Γι' αυτό κι ο Χριστός, όπως ξέρετε πολύ καλά, η πρώτη επίσημος ρήσις βγαίνοντας στην ιεραποστολική Του παρουσία ήταν η λέξις ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ. Και ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ στην ελληνική γλώσσα είναι Ενεστώς Διαρκείας που σημαίνει «μετανοώ αδιαλείπτως», δηλαδή ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ ΑΔΙΑΛΕΙΠΤΩΣ. Γι' αυτό κι εμείς πρέπει συνεχώς εντασσόμενοι μέσα στην Εκκλησία, αυτό που θα μας προαγάγει είναι η μετάνοια που είναι μια πρακτική ταπεινοφροσύνη και βάζοντας οι ίδιοι τον εαυτό μας στο εδώλιο του κατηγορουμένου, που αυτό το εδώλιο του κατηγορουμένου που τον βάζουμε τον εαυτό μας, μας δίνει μια δύναμη εξ ύψους, διότι η μετάνοια την οποία πάσχουμε με την βοήθεια του Αγίου Πνεύματος είναι πρακτική ταπεινοφροσύνη που μας δίνει αυτήν την Χάρη του Θεού. Γι' αυτό κι ο αμαρτωλός άνθρωπος που αληθινά μετανοεί, αυτός ο άνθρωπος είναι ο ευτυχισμένος, είναι ο επιτυχημένος, γι' αυτό και μέσα στην Εκκλησία υπάρχουν άνθρωποι που έκαναν ομαδικούς φόνους, που έκαναν διάφορες κακουργίες μεγάλες και είναι σήμερα στις εικόνες και τους προσκυνούμε, γιατί ακριβώς χρησιμοποίησαν αυτήν την εργασία που λέει ο Χριστός μας ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ, ΗΓΓΙΚΕΝ ΓΑΡ Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ», συμπλήρωσε, μεταξύ άλλων, ο **Γέροντας Εφραίμ**.

Αναλυτικά η ομιλία του Καθηγουμένου της Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου Γέροντος Εφραίμ:

Λοιπόν χαίρομαι που είμαι μαζί σας πάλι. Είχα σκοπό να μιλήσω για κάποιο άλλο θέμα, αλλά συνέβη το εξής: κάποιος νέος μου έστειλε διάφορα μηνύματα σήμερα κι εγώ όπως ξέρετε έχω κλειστό το τηλέφωνό μου, δεν απαντώ εύκολα διότι δεν έχω και τον χρόνο. Αυτός μου έστειλε διάφορα μηνύματα, λέει: *«Είναι επείγον να σου μιλήσω»*. Τέλος πάντων, αφού είδα καμιά δεκαριά κλήσεις, τον πήρα πίσω,

μου λέει: «*Θέλω να μιλήσεις για την Αγία Μαρία την Αιγυπτία!*» Κι άρχισε να μου διηγείται την ζωή του και να μου λέει όλες τις αμαρτίες του. Και μου θύμισε πραγματικά εκεί που λέει η Κλίμακα, σε ένα δόκιμο αδελφό που πήγε να εξομολογηθεί για να ενταχθεί στην αδελφότητα και του είπε όλα τα αμαρτήματα ενώπιον της αδελφότητος. Και μάλιστα του είπε κάτι που συγκλονίζει, του είπε: «*Γέροντα* [λέει] *έχω την διάθεση αν θέλεις, να πάω να εξομολογηθώ τα ίδια τα αμαρτήματά μου στην πλατεία της Αλεξανδρείας*». Κι εγώ σήμερα είχα μια τέτοια εμπειρία και ήρθα σε δύσκολη θέση και μου λέει: «*Αν θέλεις να πεις και το όνομά μου και να πεις ότι εγώ σε παρεκάλεσα*». Τέλος πάντων, λέω: «*Δεν θα πω το όνομά σου, θα πω ακριβώς έτσι χωρίς όνομα, ότι κάποιος αδελφός ο οποίος θέλει να πάρει πάνω του, θέλει να έχει ελπίδα στον Θεό ότι θα συγχωρηθούν οι πολλές του αμαρτίες*». Γι' αυτό κι εγώ τώρα μου αναίρεσε, είχα κάποιες άλλες σκέψεις και θα μιλήσω για την Αγία Μαρία την Αιγυπτία κάνοντας κι εγώ υπακοή.

Όπως ξέρετε, η Αγία Μαρία η Αιγυπτία γιορτάζεται τρεις φορές τον χρόνο, η μέρα της μνήμης της είναι η 1η Απριλίου, νομίζω με το νέο ημερολόγιο είναι σήμερα, την Πέμπτη του Μεγάλου Κανόνος, που όπως ξέρετε, αν το ξέρετε αυτό, γίνεται το τυπικό αυτό, εφαρμόζεται στα μοναστήρια, που διαβάζεται ο βίος της Αγίας Μαρίας της Αιγυπτίας στην Ακολουθία του Μεγάλου Κανόνος σε δύο μέρη, και μάλιστα διαβάζει τον βίο αυτό ο Ηγούμενος της Μονής. Και την Ε΄ Κυριακή των Νηστειών που η Εκκλησία έχει σκοπό να προβάλει την Αγία Μαρία την Αιγυπτία, γιατί νομίζετε; Γιατί αυτή παρ' όλο που ήταν μέλος της Εκκλησίας, ήταν απρόσεκτη στην ζωή της, έχει κάνει πάρα πολλά θανάσιμα αμαρτήματα, ήταν μπορούμε να πούμε μια «διεθνής πόρνη» και ανένηψε, μετανόησε και μάλιστα η συνάντησή της με ένα μοναχό, ο οποίος επήγε από δώδεκα χρονών, τον Αββά Ζωσιμά, ο οποίος ήταν παρθένος, γι' αυτό και στο μοναστήρι του έδωσαν, του χάρισαν το μυστήριο της ιεροσύνης, διότι οπωσδήποτε χρειάζεται μια καθαρότητα βίου για το μυστήριο της ιεροσύνης. Και παρ' όλο που ήταν ενδεδυμένος με την Χάρη της ιεροσύνης, εντούτοις η Αγία Μαρία η Αιγυπτία του «έβαλε γυαλιά» που λέμε στην λαϊκή γλώσσα, στην καθομιλουμένη. Διότι ακριβώς η Αγία Μαρία η Αιγυπτία με την μετάνοια αυτή που είχε, κατόρθωσε και ανέβηκε σε μέτρα πνευματικά αμέτρητα. Μάλιστα ο Άγιος Ζωσιμάς αν διαβάσετε τον βίο του, θα δείτε ότι αυτός ενόμιζε μέσα του ότι δεν υπάρχει άνθρωπος που να του ερμηνεύσει κάτι πνευματικό το οποίο δεν γνωρίζει. Και τότε του ενεφανίσθη κάποιος, οπωσδήποτε Άγγελος Κυρίου, και του λέει: «*Θα πας στο τάδε μοναστήρι κι εκεί θα δεις ότι λανθάνεσαι κι οπωσδήποτε εκεί θα συναντήσεις μερικά πράγματα τα οποία δεν γνωρίζεις και θα είναι ωφέλιμα για σένα αλλά και για την όλη Εκκλησία* ». Γι' αυτό κι ο Άγιος Ζωσιμάς πήγε στο μοναστήρι πέραν του Ιορδάνου κι εκεί ακριβώς υπήρχε το τυπικόν το οποίο μετά την πρώτη εβδομάδα άρχισαν οι

πατέρες και πήγαιναν εις την έρημο, ο καθένας με την ευλογία βέβαια του Ηγουμένου κι ο καθένας μέχρι την Κυριακή των Βαΐων έκανε τον αγώνα του στην έρημο. Και πήγε κι ο Αββάς Ζωσιμάς και τότε συνάντησε, όπως τα περιγράφει ο Άγιος Σωφρόνιος ο Αρχιεπίσκοπος Ιεροσολύμων, αυτήν την ωραία συνάντηση που είχε με την Αγία Μαρία την Αιγυπτία.

Πραγματικά βλέπει κανείς την απροσεξία αυτής της γυναικός και όπως ο Άγιος Σωφρόνιος τονίζει, με τόση μανία έκανε την αμαρτία που με άλλη «μανία» εποιούσε την αρετή και τον αγώνα κατά των παθών ώστε να φτάσει εις την απάθεια, να φτάσει εις μεγάλα χαρίσματα, στο διορατικό χάρισμα, στο προορατικό χάρισμα, να καταλάβει διά του Αγίου Πνεύματος και να δεχθεί μέσα της την πληροφορία πώς ονομαζόταν ο άγνωστος μοναχός που την συνήντησε κι ότι έχει την Χάρη της ιεροσύνης και πράγματι η ίδια να κατηχεί με τον τρόπο της τον Άγιο Ζωσιμά, να τον ταπεινώσει και να καταλάβει κι ο Άγιος Ζωσιμάς ότι υπήρχαν άνθρωποι που ήταν σε μεγαλύτερα πνευματικά μέτρα. Και από τον βίο της Αγίας Μαρίας της Αιγυπτίας φαίνεται η μεσιτεία της Παναγίας γι' αυτούς που αληθινά μετανοούν και βλέπετε το Μακάριο και Τιμιώτατο Ξύλο εν ώ ετάθη Χριστός ο Βασιλεύς και Κύριος βλέπουμε ότι πήγε να Το προσκυνήσει η Αγία Μαρία αλλά, παρ' όλο που πλήθη εισέρχονταν στον Ναό της Αναστάσεως, εντούτοις αυτή προσπάθησε πολλές φορές αλλά μία δύναμις αόρατη και ανεξήγητη την εμπόδιζε να εισέλθει εις τον Ναό. Και τότε ακριβώς αυτό το επιτίμιο που της ετέθη από την Χάρη κατάλαβε ότι δεν ήταν άξια να έλθει εις τον Ναό διά την άσχημη ποιότητα της ζωής της και τότε εισήλθε εις εαυτόν, άρχισε να αναστενάζει και απέναντι έβλεπε την εικόνα της Παναγίας, άρχισε να προσεύχεται στην Παναγία, να παρακαλεί να την βοηθήσει και τότε εισήλθε στον Ναό ακωλύτως αλλά όμως η Παναγία της είπε ότι: «***Πήγαινε στην έρημο που είναι πέραν του Ιορδάνου και εκεί θα βρεις ανάπαυση!***» Πήρε μαζί της δύο ψωμιά και επί σαράντα επτά ολόκληρα χρόνια ήταν στην έρημο μόνη της, κι όπως η ίδια εξομολογείται στον Άγιο Ζωσιμά, δεν συνάντησε κανέναν άνθρωπο ποτέ και πραγματικά οι δαίμονες τόσο πολύ της έκαναν επιθέσεις που ήταν πραγματικά θεοδίδακτη, δεν βρήκε άνθρωπο ως Γέροντα να την βοηθήσει και να της δώσει αυτήν την καθοδήγηση που χρειάζεται ο καθένας από μας για να μπορέσει να βρει τα πόδια του. Αυτή ήταν καθαρά θεοδίδακτη, η όλη της πνευματική κατάσταση ήταν ένα θαύμα και αυτή κοινώνησε προτού να φύγει στην έρημο και την κοινώνησε κι ο Άγιος Ζωσιμάς μετά που τον παρεκάλεσε η ίδια, αφού του εξομολογήθη, να της φέρει τα Άχραντα Μυστήρια. Είναι πολύ συγκινητική η ζωή της Αγίας Μαρίας της Αιγυπτίας και βλέπει κανείς ότι εις την Ορθόδοξη Εκκλησία δεν ζούμε κανένα ηθικισμό, δεν ζούμε απλώς μια σωματική καθαρότητα, αλλά **ζούμε τον αγιασμό**! Που αγιασμός δεν είναι κάτι που, ξέρετε, συμβαίνει κανείς να μην κάνει μερικά

θανάσιμα αμαρτήματα, αλλά μπορεί να παραχωρήσει ο Θεός, διά των τρόπων που γνωρίζει Αυτός, να κάνουμε μερικές απροσεξίες αλλά όμως η ευσπλαχνία του Θεού είναι απέραντος, άβυσσος αγάπης ο Θεός και τότε μας βοηθά να φτάσουμε σε μεγάλα πνευματικά μέτρα και να αποτελέσουμε και πρότυπο για όλη την Εκκλησία.

Γι' αυτό ποτέ [όπως κι αυτός ο νεαρός που μου τηλεφώνησε] να μην απελπιζόμεθα, να μην απογινώσκομε, διότι ακριβώς η μετάνοια που ζει κανείς μέσα στην Εκκλησία, που δεν είναι μεταμέλεια, να το προσέξετε αυτό, αλλά είναι μια διαρκής διάθεση του νοός και της καρδίας του ανθρώπου να καταδικάζει τον εαυτό του κι αυτή η καταδίκη του εαυτού μας, η συνεχής καταδίκη του εαυτού μας, είναι μια προσπάθεια που ελκύει την Χάρη του Αγίου Πνεύματος και αισθανόμεθα μια μεγάλη ελπίδα και παρηγοριά. Γι' αυτό κι οι Άγιοι Πατέρες το πένθος που χρησιμοποιεί κανείς για τον Θεό, κι αυτό το δάκρυ ακόμα, είναι μέσα τα οποία δίνουν την παράκληση, την παρηγοριά και πραγματικά ο άνθρωπος αισθάνεται μια μεγάλη ανάψυξη, μια μεγάλη ελάφρυνση, μια μεγάλη απελευθέρωση, διότι δέχεται την Χάρη, την Άκτιστο Θεία Ενέργεια που έρχεται και γεμίζει την καρδιά του. Γι' αυτό κι ο Χριστός, όπως ξέρετε πολύ καλά, η πρώτη επίσημος ρήσις βγαίνοντας στην ιεραποστολική Του παρουσία ήταν η λέξις **ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ**. Και ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ στην ελληνική γλώσσα είναι Ενεστώς Διαρκείας που σημαίνει «μετανοώ αδιαλείπτως», δηλαδή **ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ ΑΔΙΑΛΕΙΠΤΩΣ**. Γι' αυτό κι εμείς πρέπει συνεχώς εντασσόμενοι μέσα στην Εκκλησία, αυτό που θα μας προαγάγει είναι η μετάνοια που είναι μια πρακτική ταπεινοφροσύνη και βάζοντας οι ίδιοι τον εαυτό μας στο εδώλιο του κατηγορουμένου, που αυτό το εδώλιο του κατηγορουμένου που τον βάζουμε τον εαυτό μας, μας δίνει μια δύναμη εξ ύψους, διότι η μετάνοια την οποία πάσχουμε με την βοήθεια του Αγίου Πνεύματος είναι πρακτική ταπεινοφροσύνη που μας δίνει αυτήν την Χάρη του Θεού. Γι' αυτό κι ο αμαρτωλός άνθρωπος που αληθινά μετανοεί, αυτός ο άνθρωπος είναι ο ευτυχισμένος, είναι ο επιτυχημένος, γι' αυτό και μέσα στην Εκκλησία υπάρχουν άνθρωποι που έκαναν ομαδικούς φόνους, που έκαναν διάφορες κακουργίες μεγάλες και είναι σήμερα στις εικόνες και τους προσκυνούμε, γιατί ακριβώς χρησιμοποίησαν αυτήν την εργασία που λέει ο Χριστός μας **ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ, ΗΓΓΙΚΕΝ ΓΑΡ Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ**. Γι' αυτό και βλέπουμε την μετάνοια την οποία η Αγία Μαρία η Αιγυπτία την εχρησιμοποίησε εις τέλος και η ίδια μας επεξηγεί και μας εξομολογείται ότι, πολλές φορές την τυραννούσαν τα σαρκικά πάθη που έπεφτε κάτω κι έκλαιγε γοερώς μέχρι που να την κατακλύσει το Θείον Άκτιστο Φως. Και τότε αυτό το Θείον και Άκτιστο Φως ερχόταν σε όλον τον εαυτό της και μέσα στην καρδιά της και σε όλο το σώμα της και τότε κατέπαυε από τον πόλεμο και σταματούσαν τα δαιμονικά πνεύματα να την τυραννούν, να της επιτίθενται, και αισθανόταν μια ανάπαυση. Διότι ακριβώς αυτή ζητούσε συνεχώς την εξ ύψους

δύναμη για να μπορέσει να περπατήσει πνευματικά, να προαχθεί πνευματικά και να γίνει κατοικητήριο του Αγίου Πνεύματος. Και όπως λέει ο Άγιος Σιλουανός ότι η κεκαθαρμένη καρδία είναι ευχέτης υπέρ όλης της οικουμένης, βλέπουμε και την Αγία Μαρία την Αιγυπτία η οποία όταν ρώτησε τον Αββά Ζωσιμά με ενδιαφέρον: «*Πώς είναι το χριστιανικό φύλο;*» Αυτό τι σημαίνει; Εκφράζει τον πόνο της, το ενδιαφέρον της για το όλο πλήρωμα της Εκκλησίας. Διότι πράγματι ο αληθινός μοναχός είναι ο ικέτης, όπως το απέδειξε η Αγία Μαρία, υπέρ όλης της οικουμένης. Γι' αυτό και η Αγία Μαρία η Αιγυπτία είναι η προστάτις μας, είναι το πρότυπό μας, είναι το θαύμα της Χάριτος και πράγματι ο άνθρωπος παρ' όλη την απροσεξία του, παρ' όλη την αμαρτωλότητά του, παρ' όλο τον βορβορώδη τρόπο ζωής του έφτασε κι εξοβέλισε και απέπεμψε όλα αυτά τα οποία λέγονται δαιμονικά δικαιώματα και είναι ελεύθερος από κάθε δαιμονική ενέργεια και πραγματικά εγνώρισε την αλήθεια, όπως είπε ο Χριστός, που η αλήθεια είναι πρόσωπο. **ΓΝΩΣΕΣΘΕ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ** [όπως λέει ο Χριστός] και η αλήθεια ως πρόσωπο που είναι ο Χριστός, όπως είπε ο Ίδιος **ΕΓΩ ΕΙΜΙ Η ΟΔΟΣ, Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΚΑΙ Η ΖΩΗ** και τότε **Η ΑΛΗΘΕΙΑ** [ο Χριστός δηλαδή] **ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΙ ΥΜΑΣ**. Και φαίνεται η μεγάλη ελευθερία που είχε, που πραγματικά ελεύθερος άνθρωπος είναι αυτός ο οποίος ελευθερώνεται από τα πάθη του, αυτός είναι ο αληθινά ελεύθερος! Ελεύθερος δεν είναι αυτός που πάει όπου θέλει και κάνει ό,τι θέλει και τρώει ό,τι θέλει... Αλλά ελεύθερος είναι εκείνος ο οποίος είναι ελεύθερη η καρδιά του και δεν είναι προσκολλημένη σε εμπαθείς καταστάσεις και σε εμπαθή νοήματα. Διότι ο Άγιος Μάρκος ο Ασκητής τονίζει ότι, από την ώρα της νοεράς, όχι της πρακτικής, της νοεράς συγκαταθέσεως τότε δίδουμε δικαιώματα εις τον διάβολο. Και ο άνθρωπος φτάνει σε μια κατάσταση τόσο καθαρή, τόσο χαριτωμένη, που ούτε καν με το νόημα στρέφεται ο νους του προς τα αμαρτωλά, διότι εγεύθη του ουρανίου κάλλους που είναι Αυτός Τούτος ο Νυμφίος Χριστός. Κι όπως είπαν οι Άγιοι Πατέρες, όταν ο άνθρωπος γευτεί αυτό το κάλλος, το ωραίον παρά πάντας τους υιούς των ανθρώπων, τότε αυτομάτως απορρίπτει καθετί που λέγεται εμπαθής κίνηση και εμπαθής κατ' επέκτασιν κατάσταση.

Γι' αυτό να έχουμε προστάτη μας την Αγία Μαρία την Αιγυπτία και με την ελπίδα του αβύσσου της ευσπλαχνίας του Χριστού μας [που εξάλλου ο Χριστός όταν Τον ερώτησαν πώς να προσεύχονται οι μαθητές, αμέσως εξέφρασε την Πατρική Του ιδιότητα. Και Πατρική ιδιότης τι σημαίνει; Πατρική αγάπη, εύσπλαχνος πατρική καρδία]. Κι εμείς αυτήν την εύσπλαχνο καρδία του Θεού μας να την ζητήσουμε ώστε να διαγράψει τα διάφορα λάθη μας και να μας δώσει δωρεάν την Χάρη Του ώστε να τολμούμε και να λέμε κι εμείς όπως έλεγαν οι Πατέρες «***Εις Σε μόνο αμαρτάνουμε αλλά και Σε μόνον λατρεύουμε***». Αμήν!